

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült a 2020/878/EU rendelettel módosított 1907/2006/EK rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **Copper-Field Premium**

1.2. A keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai:

Azonosított felhasználás: növényvédő szer, gombaölő szer

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A gyártó, forgalmazó, a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó: Albaugh Europe Sàrl, WTC, Lausanne, Av. Gratta Paille 2, 1018 Lausanne, Svájc

Forgalmazó, biztonsági adatlap szállítója: **Kwizda Agro Hungary Kft.**

1138 Budapest, Váci út 135 – 139. A/5

telefon: +36 1 224 7300

honlap: www.kwizda.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

Munkaidőben (8 – 16 óra): +36 1 476 6464 Éjjel-nappal ingyenes telefonszám: +36 80 20 11 99

2. szakasz: A veszély azonosítása

2.1. A keverék osztályozása: a gyártó és a vonatkozó uniós szabályozások, a 1272/2008/EK rendelet és módosításai szerint a **termék veszélyes keverék**.

Osztályozása:	Veszélyességi osztály		Veszélyességi kategória
Fizikai veszély:	osztályozás nem szükséges		
Egészségi veszély:	Acute Tox. 4	Akut toxicitás (belégzés)	4
	Eye Dam. 1	Súlyos szemkárosítás/szemirritáció	1
Környezeti veszély	Aquatic Acute 1	Rövid távú (akut) vízi toxicitási veszély	1
	Aquatic Chronic 1	Hosszú távú (krónikus) vízi toxicitási veszély	1

2.2. Címkézési elemek

Piktogramok: GHS05, GHS07 és GHS09 **Figyelmeztetés:** VESZÉLY

A keverék veszélyeire/kockázataira utaló figyelmeztető H-mondatok:

H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

H332 Belélegezve ártalmas.

H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P261 Kerülje a por, permet belélegzését.

P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

P280 Védőkesztyű, védőruha, szemvédő/arcvédő használata kötelező.

P304+P340 **BELÉLEGZÉS ESETÉN:** Az érintett személyt friss levegőre kell vinni, és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.

P305+P351+P338 **SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN:** Több percig tartó óvatos öblítés vízzel.

Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P310 Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.

P391 A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyeshulladék lerakóba szállítás szükséges.

Kiegészítő és különleges S-mondatok

EUH401 Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.

SP 1 A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket! (A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést!)

SPo 2 Használat után minden védőruházatot ki kell mosni!

SPe 3 A vízi szervezetek védelme érdekében a felszíni vizektől őszibarackra **50 m**, egyéb kultúrákra **5 m** távolságban tartson meg egy kezeletlen biztonsági övezetet!

Egyéb környezetvédelmi előírások: Ivóvízbázisok belső védőterületén felhasználni tilos, külső védőterületek és a hidrogeológiai védőövezeten belül külön engedélyezéstől függően felhasználható.

Veszélyt meghatározó komponens: réz(II)-hidroxid és izotridekanol, etoxilált

2.3. Egyéb veszélyek: A termék nem tartalmaz olyan összetevőt, mely a REACH rendelet XIII. mellékletének kritériumai alapján PBT, ill. vPvB anyagként azonosított.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó információk

3.1. Anyagok: nem releváns.

3.2. Keverékek: a készítmény keverék, hatóanyag: réz(II)-hidroxid

A 2020/878/EU rendelet szerint feltüntetésre kötelezett összetevők:

Összetevők	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat
Réz(II)-hidroxid Cu(OH) ₂ CAS-szám: 20427-59-2 EK-szám: 243-815-9 Index-szám: 029-021-00-3	42,37%	Acute Tox. (oral) 4, H302; Acute Tox. (inhal.) 2, H330; Eye Dam. 1, H318; Aquatic Acute 1, H400; M _(akut) : 10 Aquatic Chronic 1, H410; M _(krónikus) : 10
Kalcium-karbonát CAS-szám: 471-34-1 EK-szám: 207-439-9	30 – 50%	nem osztályozott, de foglalkozás-egészségügyi határérték megállapított, lásd a 8. szakaszt
Zsíralkohol-poliglikoléter (kémai név: izotridekanol, etoxilált) CAS-szám: 9043-30-5 EK-szám: 500-027-2	1 – 5%	Acute Tox. (oral) 4, H302; Eye Dam. 1, H318

A veszélyességi osztály, kategória, H-mondatok a tiszta anyagra/összetevőre vonatkozik, a termék veszélyessége szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

A H-mondatok szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: ha tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, szakítsuk félbe a munkát, azonnal kérjünk orvosi segítséget és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját. Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belégzés esetén: a sérültet vigyük friss levegőre, tartsuk melegen és helyezzük nyugalomba. Kérjünk orvosi ellátást.

Bőrré jutás esetén: a szennyezett, átitatódott ruházatot és lábbelit vessük le, az érintett bőrfelületet bő szappanos vízzel alaposan mossuk le. Irritáció, panasz esetén forduljunk orvoshoz!

Szembejutás esetén: alapos, legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencsét távolítsuk el, ha lehetséges, folytassuk az öblítést. Azonnal forduljunk szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: Azonnal öblítsük ki a szájüreget vízzel és kérjünk orvosi segítséget. Itassunk a sérültet 1-2 pohár vizet, ha eszméleténél van. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

Belégzés: irritáció, orrfolyás, köhögés.

Bőrrel érintkezést követően: átmeneti bőrpír előfordulhat.

Szembe jutás: irritáció és a szemvörösödés; fennáll szemkárosodás kockázata.

Lenyelés: nagy mennyiség lenyelése esetén rézmérgezési tünetek lépnek fel: hányinger, csillapíthatatlan hányás, görcsös hasmenés, szomjúság, gyengeség, keringési elégtelenség.

A krónikus rézmérgezés tünetei: máj- és vesekárosodás, kóros rézfelhalmozódás alakulhat ki, hemolízis, sárgaság stb. léphet fel.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: Ha mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: a termék előírás szerű használata az expozícióbecslés szerint nem eredményezhet magas rézkoncentrációt a szervezetben; mérje fel az expozíció szintjét. A tünetek alapján kezeljen. Kövesse a rézmérgezésre vonatkozó protokollokat. Ellenanyag: BAL, penicillamin. Gyomormosást követően szondán át 2 evőkanál orvosi szenet (Pulvis Carbo medicinalis) tartalmazó 300 ml 10%-os magnézium szulfát oldat juttatás a gyomorba; nagy mennyiségek expozíciója esetén kalcium-dinátrium-EDTA iv. adandó.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

Azonnal hívjuk ki a tűzoltóságot a növényvédőszeret érintő tüzesetekhez, kivéve, ha a tűz kis kiterjedésű és oltása azonnal sikerült. A tároló- és munkaterületeket megfelelő tűzoltó készülékekkel kell ellátni.

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok, szén-dioxid, vízpermet, alkoholálló hab, oltópor, kisebb tüzek esetében; alkoholálló hab, vízpermet nagyobb tüzekhez

Nem megfelelő oltóanyag erős vízsugár.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: égéskor veszélyes anyagok keletkezése várható, mérgező és maró hatású réztartalmú vegyületek.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: a veszélyzónában az EN 469 szabványnak megfelelő egyéni védőfelszerelés és a környezet levegőjétől független légzőkészülék is szükséges lehet. Védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket el kell távolítani.

Gátoljuk meg, hogy a szennyezett tűzoltóvíz a csatornarendszerbe, víztestekbe, talajba jusson! Gondoskodjunk a tűz maradványainak és a szennyezett oltóvíznek ártalmatlanításáról a nemzeti előírások szerint. A bontatlan tárolóedényzeteket vízpermettel kell hűteni. Ha kockázat nélkül lehetséges, távolítsuk el a még sértetlen tartályokat a veszélyzónából.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Ha a vészhelyzet nem kontrollálható azonnal, hívja a segélyszolgálatokat, ha lokalizálható és kontrollálható, biztosítson megfelelő szellőzést és hárítsa el a veszélyt.

6.1.1 Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében: Kerüljék el a termék szembejutását, porának belégzését! Nagy mennyiségek mentesítése porálarc, védőszemüveg és védőkesztyű használata szükséges. A védőfelszerelés nélküli személyeket távol kell tartani.

6.1.2 Sürgősségi ellátók esetében: megfelelő személyi védőfelszerelés álljon rendelkezésükre, lásd a 8. szakaszt. Viseljék az előírt személyes védőeszközöket az expozíció megelőzése érdekében. Nagymértékű porképződés és porfelhalmozódás esetén szükségessé válhat külső levegőtől függetlenített légzőkészülék használata.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: akadályozzuk meg, hogy a kiszóródott termék a talajt szennyezze, vagy elérje a szennyvízelvezető- vagy vízelvezető rendszereket, ill. bármilyen más vízfelületet. Tájékoztassa a helyi vízfelügyeleti szerveket, Katasztrófavédelmi Igazgatóságot amennyiben a vészhelyzet érinti a vízelvezető rendszert, a felszíni vagy talajvizet.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Azonnal gyűjtjük össze a kiszóródott terméket, kerüljük a porképződést és a porfelhalmozódást. Ne használjunk olyan takarítási módszereket, ami lebegő részecskék képződéséhez vezethet.

A kiszóródott terméket mechanikusan, lehetőleg felporzásmentesen (nedves seprű, szikramentes ipari porszívó) gyűjtsük össze. Munkaoldal kiömlése esetén itassuk fel földdel, homokkal vagy más inert, nedvszívó anyaggal és az elszennyeződött szorbenst a nemzeti előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsunk. A maradékot a szokásos tisztítási eljárásokkal távolítsuk el, a felmosóvíz is veszélyes hulladékként kezelendő.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és a 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Használat előtt olvassa el a címkét, és kövesse a használati utasítást.

Ne használja a terméket, amíg el nem olvasta és meg nem értette a biztonsági előírásokat. Viseljük az előírt védőfelszereléseket.

Megfelelő szellőzés vagy elszívás szükséges a levegő portartalmának alacsony szinten tartása céljából. Kerüljük el a termékkel való közvetlen érintkezést: szembejutás, bőrre kerülést, a ruházat elszennyeződését.

Kövessük a jó személyi higiéniai gyakorlatot. Ne együnk, ne igyunk, ne dohányozzunk a munkaterületen. Munka végeztével, munkaszünetek előtt, evés, ivás, dohányzás előtt mossunk kezet.

Az egyéni védőfelszereléseket tartsuk tisztán, gondoskodjunk karbantartásukról.

A szennyezett munkaruházatot az újbóli használat előtt ki kell mosni.

Tűz és robbanásvédelmi intézkedések: különleges intézkedés nem szükséges.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

Eredeti csomagolásban, jól lezárva, hűvös, száraz, jól szellőző helyen, napfénytől, tűz- és hőforrástól védve tároljuk.

Gyermekek, háziállatok számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól elkülönítve kell tárolni.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: növényvédő szer, gombaölő permetezőszer.

A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó előírásokat, utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték:

A munkahelyi levegőben megengedett határértékek a 5/2020.(II.6.) ITM rendelet szerint:

Réz és vegyületei (elemi rézre számítva): ÁK: 0,1 mg/m³, CK:0,2 mg/m³

Kalcium-karbonát: ÁK: 10 mg/m³

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék porának, permetének belélegzését, bőrre-, szembejutását, véletlen lenyelését!

Műszaki intézkedések

- Megfelelő szellőzés biztosítása, különösen szűk helyen.
- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelés, szemmosópalack/szemzuhany, mosakodási/zuhanyozási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések

- A védőfelszereléseket tartsuk tisztán és gondoskodjunk a karbantartásukról.
- Ne együnk, ne igyunk a termék használata, kezelése közben.
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Az elszennyeződött ruházatot, lábbelit és védőfelszerelést le kell venni és az újbóli használat előtt ki kell mosni, illetve meg kell tisztítani.

Személyi védőfelszerelések és intézkedések

Előkészítőknak: permet ellen védő (4. típusú) védőruha, növényvédelmi (permetező) védőkalap, növényvédelmi (3. kategória) védőkesztyű, vegyi anyagok elleni zárt védőszemüveg (3. védelmi osztályú, „B” jelű mechanikai védelmi képességű, 1 vagy 2 optikai besorolású), FFP3D szűrőosztályú légzésvédő félálarc, védőlábbeli.

Kijuttatóknak: permet ellen védő (4. típusú) védőruha, növényvédelmi (permetező) védőkalap, növényvédelmi (3. kategória) védőkesztyű, vegyi anyagok elleni zárt védőszemüveg (3. védelmi osztályú, „B” jelű mechanikai védelmi képességű, 1 vagy 2 optikai besorolású), FFP3D szűrőosztályú légszűrő védő félárlarc, védőlábbeli.

- **Kézvédelem:** használjunk vegyszerálló, az EN 374 szabványnak megfelelő védőkesztyűt. A védőkesztyűt a munkafolyamat során fellépő expozíció mértéke és annak időtartama függvényében válasszuk ki. Kiválasztáskor vegyük figyelembe a használat gyakoriságát, egyéb vegyi anyagokkal történő érintkezés lehetőségét, fizikai követelményeket (vágás/szúrás-védelem, hővédelem) és a jártasságot is az adott munkafolyamatban. Javasolt kesztyűanyag: nitrilgumi, butilgumi.
Sérült, elhasználódott kesztyűket le kell cserélni.
- **Szemvédelem:** viseljünk jól záródó, oldalvédővel ellátott, szembefröccsenéstől védő, az EN 166 szabványnak megfelelő védőszemüveget, védőárlarcot. Látásjavító szemüveg viselése nem tekinthető megfelelő szemvédelemnek.
Szemmosó-palack vagy szemmosó-állomás legyen elérhető a termékkel dolgozóknak.
- **Testvédelem:** viseljünk megfelelő védőruhát a vegyi kockázat ellen a bőr védelme érdekében. A védőruházat karbantartásáról és tisztításáról gondoskodni kell. A termékkel érintkezett bőrfelületet alaposan le kell mosni.
- **Légutak védelme:** kerüljük el a por, a permet belélegzését. Nem megfelelő szellőzés esetén viseljen az EN 149 szabványnak megfelelő szűrőbetéttel ellátott légszűrőt (FFP3D)

Környezetvédelmi óvintézkedések: a termék maradéka, hulladéka ne jusson a környezetbe, víztestekbe, csatornába. A véletlenszerűen kiömlött termékkel szennyezett területeket mentesítsük, a hulladék kezelése a nemzeti előírásoknak megfelelően történjen.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd
Megjelenési forma:	granulátum
Formuláció:	WG - vízben diszpergálható granulátum
Szín:	kék
Szag:	gyenge
Szagkülönb:	nem releváns
pH-érték 20°C-on:	8,7 (1%-os vizes oldat)
Olvadáspont:	nincs adat
Forráspont/tartomány:	nem releváns
Lobbanáspont:	nem releváns, a termék szilárd
Tűzveszélyesség (szilárd, gáz):	nem tűzveszélyes
Bomlási hőmérséklet:	>173°C (becsült érték, keresztvizsgálat)
Öngyulladás hőmérséklet:	>174°C (becsült érték, keresztvizsgálat)
Robbanásveszély:	nem robbanásveszélyes
Robbanási határok:	nem alkalmazható
Oxidáló tulajdonság:	nem oxidáló
Halmazsűrűség:	0,7 g/cm ³ (CIPAC MT 169)
Gőznyomás:	elhanyagolható, nincs adat
Gőzsűrűség:	elhanyagolható, nincs adat
Oldhatóság vízben:	0,51 mg réz(II)-hidroxid/l 20°C, pH: 6,5
Dinamikus viszkozitás:	nem releváns, a termék szilárd
Felületi feszültség:	nem releváns, a termék szilárd

9.2. Egyéb információ

Fizikai veszélyességi osztályokra vonatkozó információk: a termék osztályozása fizikai veszélyességi osztályokba nem szükséges.

Egyéb biztonsági jellemzők: nincs.

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem jellemző.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű felhasználás, tárolás esetén normál hőmérséklet és nyomásviszonyok esetén a termék stabil, lásd még a 7.2. szakaszt.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: nem ismert előírászerű kezelés, tárolás esetén.

10.4. Kerülendő körülmények: tárolás gyújtóforrás közelében. Tárolás nyirkos helyen.

10.5. Kerülendő anyagok: erős savak.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: a termék rendeltetészerű alkalmazása esetén nem képződnek; hő hatására veszélyes bomlástermékek képződnek.

11. szakasz: Toxikológiai információk

11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk:

Akut toxicitás (orális, dermális, inhalációs): a termékkel végzett vizsgálatok alapján: belélegezve ártalmas: LC₅₀ (belégzés, patkány): 2,06 mg/l/4 óra

Bőrön át, illetve lenyeléssel történő expozíció esetén a vizsgálatok eredménye alapján osztályozás az akut orális és akut dermális toxicitási veszélyességi osztályokba nem szükséges:

LD₅₀ (orális, patkány): > 2000 mg/ttkg; LD₅₀ (dermális, patkány): > 2000 mg/ttkg

Bőrmarás/bőrirritáció: az osztályozás kritériuma nem teljesül, mind az összetétel, mind a termékkel végzett vizsgálatok alapján.

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: a termék összetétele alapján teljesül az osztályozás kritériuma, a termék súlyos szemkárosítóként osztályozott összetevőinek koncentrációja 3%-nál magasabb; osztályozás: Eye Dam. 1

Légzőszervi- és bőrszenzibilizáció: vizsgálatok alapján a termék nem osztályozandó.

Rákkeltő hatás: az összetétel alapján a termékre nem teljesül az osztályozás kritériuma, az összetevőket nem osztályozták rákkeltő anyagként.

Csírasejt-mutagenitás: a termék összetevői nem osztályozottak, mint mutagén anyagok.

Reprodukciós toxicitás: az összetétel alapján nem osztályozandó, az összetevők nem osztályozottak mint reprodukciós toxicitást okozó anyagok.

Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció/STOT SE: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek. A termék pora átmeneti légúti irritációt okozhat.

Célszervi toxicitás, ismétlődő expozíció/STOT RE: az összetétel, a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Aspirációs toxicitás: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

11.2. Egyéb veszélyekkel kapcsolatos információ: lásd a 4.2 szakaszt.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: Mind a kísérleti adatok, mind a CLP-rendelet 4.1.1. és 4.1.2. táblázatában megadott számítási eljárások szerint, a termék a réz(II)-hidroxid koncentrációja és a vonatkozó akut és krónikus M-tényezők értéke alapján akut és krónikus veszélyt jelent a vízi élővilágra; osztályozása: Aquatic Acute 1 és Aquatic Chronic 1

A rendelkezésre álló vizsgálati adatok.

LC₅₀ (szivárványos pisztráng): 1,5 mg oldott réz /l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 0,027 mg oldott réz/l

E_bLC₅₀ (*P. subcapitata*): 0,132 mg oldott réz/l

LC₅₀ (mézelő méh, orális): > 100 µg réz /méh

LC₅₀ (mézelő méh, kontakt): > 39 µg réz /méh

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: szervesen lebontó anyagokra nem releváns.

12.3. Bioakkumulációs képesség: rézionok bioakkumulálódhatnak a talajban.

12.4. A talajban való mobilitás: A rézion csak kismértékben oldódik vízben normál pH mellett, ezért a talajban való mobilitása kicsi.

12.5. A PBT és vPvB-értékelés eredményei: nem áll rendelkezésre a keverék összetevői valószínűsíthetően nem PBT/vPvB anyagok.

12.6. Endokrin károsító tulajdonságok: a réz(II)-hidroxid nem károsítja az endokrin rendszert a rendelkezésre álló adatok alapján¹

12.7. Egyéb káros hatás: nincs adat.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek: a készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

Nem kezelhető háztartási hulladékként. Tilos csatornahálózatba, víztestekbe juttatni. A készítmény hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján: a javasolt EWC-kódok csak ajánlások, amit a hulladék keletkezési körülménye módosíthat.

Hulladékkulcs (EWC-kód): **02 01 08*** veszélyes anyagokat tartalmazó agrokémiai hulladék
20 01 19* növényvédő szer

A szennyezett csomagolóanyag összegyűjtése a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012 (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza, továbbá a csomagolási hulladékokra a növényvédő szerrel szennyezett csomagolóeszköz hulladékok kezeléséről szóló 103/2003. (IX.11.) FVM rendelet előírásait szükséges alkalmazni.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMO/IMDG, ICAO/IATA/ADN) **veszélyes áru**.

Az ADR 375 különleges előírás szerint a környezetre veszélyes anyagok ADR jelölése nem szükséges, ha a szállított kiszerezés ≤ 5 L vagy ≤ 5 kg.

14.1. UN szám vagy azonosító szám: 3077

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:

KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, SZILÁRD ANYAG, M.N.N.) (tartalmaz: réz(II)-hidroxid)

14.3. Szállítási veszélyességi osztályok: 9

14.4. Csomagolási csoport: III

14.5. Környezeti veszélyek: igen, tengerszennyező

14.6. A felhasználó érintő különleges óvintézkedések:

Szárazföldi szállítás (ADR): Osztályozási kód: M7

Korlátozott mennyiség: 5 kg, Engedményes mennyiség: E1

14.7. Az IMO szabályok szerinti tengeri ömlesztett szállítás: nincs információ

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások, jogszabályok

Vonatkozó magyar joganyagok

89/2004. (V.15.) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról és módosításai

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 5/2020. (II.6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

¹ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/pesticides_ppp_app-proc_cfs_database-201501.xls

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Vonatkozó közösségi joganyagok

Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról

A Bizottság 547/2011/EU rendelete a 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a növényvédő szerek címkézésére vonatkozó követelmények tekintetében történő végrehajtásáról

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai

CLP-rendelet (1272/2008/EK) és módosításai;

Részsók harmonizált uniós osztályozása: a 2016/1179/EU rendelet (9. ATP)

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről

Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgálunk, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor.

Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért, hiszen a felhasználás körülményei (kezelés, alkalmazás, tárolás, ártalmatlanítás stb.) hatáskörünkön kívül esnek.

Keverék osztályozása: a termékkel végzett vizsgálatok eredményei, illetve a hatóanyagra vonatkozó adatok és osztályozások alapján kalkulációs módszerrel történt, lásd a 11. és a 12. szakaszt.

Ajánlás az oktatásra: A termékkel foglalkozásszerűen dolgozó személyeket tájékoztatni kell a vegyszerekkel történő munka veszélyeiről, és évenként ismétlődő munkavédelmi oktatás keretében az általános munkavédelmi óvó- és védőrendszabályokról.

A BIZTONSÁGI ADATLAP MINDIG LEGYEN ELÉRHETŐ A DOLGOZÓK SZÁMÁRA.

A biztonsági adatlapban szereplő rövidítések, H-mondatok:

A veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni számok (1 – 4) a 3. szakaszban az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Acute Tox.: akut toxicitás; oral: szájon át; inhal.: belélegezve; Aquatic Acute: a vízi környezetre veszélyes, akut veszélyt jelent; Aquatic Chronic: a vízi környezetre veszélyes, krónikus veszélyt jelent; Eye Dam.: súlyos szemkárosodás.

H302 Lenyelve ártalmatlan.

H330 Belélegezve halálos.

H318	Súlyos szemkárosodást okoz.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
ADR	Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás/ European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
ATP	Adaption to Technical Progress – A műszaki fejlődéshez való igazodás
ÁK	Megengedett átlagos koncentráció: az anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentrációja, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.
BAL	dimercaprol (British anti-Lewisite)
CAS	Chemical Abstract Service számok az anyagok azonosításának elősegítésére szolgál
CIPAC	Collaborative International Pesticides Analytical Council – A Peszticidek Elemzésével Foglalkozó Nemzetközi Együttműködési Tanács.
CLP	Classification, Labelling and Packaging, 1272/2008/EK rendelet és módosításai
CK	megengedett csúskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül
EC ₅₀	Effective Concentration - a hatásos koncentráció, a mérési végpont 50%-os csökkenését okozza
ECHA	European Chemicals Agency – Európai Vegyianyag-ügynökség
EK-szám	Az anyag azonosítására szolgáló szám az unióban.
EDTA	etiléndiamin-tetraecetsav
GHS	Vegyí Anyagok besorolásának és Címkézésének Harmonizált Rendszere – Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
IATA	International Air Transport Association, Nemzetközi Légi Fuvarozási Egyesület Veszélyes Áru Szabályzata
ICAO	International Civil Aviation Organization Technical Instruction for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air, Nemzetközi Polgári Repülésügyi Szervezet Veszélyes Áruk Légi Szállításának
IMDG	Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengerészeti Kódexe
LC ₅₀	Medián halálos koncentráció
LD ₅₀	Medián halálos adag
M	Szorótényező, mely alkalmazandó az akut és a krónikus vízi környezeti veszély súlyozott szummációs módszerrel történő megállapításánál
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet
PBT	Persistent, Bioaccumulative, Toxic – perzisztens, bioakkumulatív, toxikus
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals – Vegyi anyagok regisztrálása, értékelése, engedélyezése és korlátozása lásd. 1907/2006/EK rendelet
RID	Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat Biztonságát szolgáló Műszaki Utasítások
vPvB	very Persistent, very Bioaccumulative – nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív

Adatlaptörténet: Jelen biztonsági adatlap 2021. február 15-én készült a 2020/878/EU rendelettel módosított 1907/2006/EK rendelet alapján, verziószáma: 1.0-HU.